Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1799

2025 9 9

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2025/1799

2025 m. rugpjūčio 8 d.

kuriuo nustatoma, kad pagal Ukrainos priemonės Ukrainos planą teikiamos paramos paskolos paramos ketvirtosios dalies mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė, ([1]) ypač į jo 26 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) pagal Ukrainos priemonės (toliau – Priemonė) I ramstį 2024–2027 m. laikotarpiu Ukrainai negrąžintinos paramos ir paskolos forma teikiama iki 38 270 000 000 EUR finansinė parama. Finansavimas pagal I ramstį daugiausia skiriamas remiantis Ukrainos priemonės Ukrainos planu (toliau – Planas). Plane išdėstyta Ukrainos reformų bei investicijų darbotvarkė ir kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, kurie yra susieti su finansavimu pagal Priemonės I ramstį;

(2) vadovaudamasi Reglamento (ES) 2024/792 19 straipsniu, Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2024/1447 ([2]) dėl Plano vertinimo patvirtinimo. Plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarkaraštis, kuriame nurodyti kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, kurie yra susieti su finansavimu pagal Priemonės I ramstį, yra išdėstytas to sprendimo priede;

(3) Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2024/1447 Planui skirtų finansinių išteklių bendra suma yra 32 270 000 000 EUR, iš jos 5 270 000 000 EUR skirta negrąžintinos finansinės paramos forma ir iki 27 000 000 000 EUR – paskolos forma;

(4) vadovaujantis Reglamento (ES) 2024/792 24 ir 25 straipsniais, Ukrainai išskirtinio tarpinio finansavimo forma buvo išmokėta 6 000 000 000 EUR ir 1 890 000 000 EUR – išankstinį 7 % paskolos paramos, kurią Ukraina gali gauti pagal Planą, mokėjimą sudarančio išankstinio finansavimo forma;

(5) pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 4 dalį Ukrainai pagal pirmas tris Plano dalis išmokėta 11 939 263 363 EUR, iš kurių 3 400 000 000 EUR išmokėta negrąžintinos finansinės paramos forma, o 8 307 021 428 EUR – paskolos forma. Vadovaujantis Sąjungos ir Ukrainos pagal Reglamento (ES) 2024/792 22 straipsnį sudarytu paskolos susitarimu, 625 259 677 EUR suma iš pirmų trijų dalių buvo panaudota paskolos išankstiniam finansavimui patvirtinti;

(6) 2025 m. birželio 6 d. Ukraina, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 2 dalimi, pateikė tinkamai pagrįstą prašymą išmokėti ketvirtosios paskolos paramos dalies dalį, kuri sudaro 3 286 218 317 EUR. Kartu su prašymu buvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad 13 kokybinių bei kiekybinių veiksmų buvo tinkamai įvykdyti, taip pat su prašymu buvo visi kiti dokumentai, kurių reikalaujama pagal atitinkamai Reglamento (ES) 2024/792 9, 10 ir 22 straipsnius Sąjungos ir Ukrainos sudarytų pagrindų susitarimo 12 straipsnį, finansavimo susitarimo 5 straipsnį ir paskolos susitarimo 6 straipsnį;

([1]) OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo (OL L, 2024/1447, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(7) 13 veiksmų yra susiję su įvairiomis Plane išdėstytomis reformomis pagal skyrius dėl viešojo administravimo reformos, viešojo turto valdymo, žmogiškojo kapitalo, decentralizacijos ir regioninės politikos, žemės ūkio maisto produktų sektoriaus, ypatingos svarbos žaliavų valdymo, skaitmeninės transformacijos bei žaliosios pertvarkos ir aplinkos apsaugos. Įsigaliojo teisės aktai dėl valstybės tarnautojų atlyginimų, ikimokyklinio ugdymo, viešų konsultacijų dėl viešosios politikos, valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros kibernetinio saugumo pajėgumų stiprinimo ir valstybinės klimato politikos. Buvo priimta Ukrainos kultūros plėtros strategija, taip pat buvo priimtas viešųjų paslaugų skaitmenizacijos veiksmų planas iki 2026 m. ir nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų planas. Ukraina taip pat priėmė su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir su viešųjų paslaugų įsipareigojimais nesusijusios veiklos atskyrimo veiksmų gaires, ilgalaikį drėkinimo sistemos planą, peržiūrėtą radijo spektro paskirstymo bei naudojimo planą. Taip pat buvo sukurtas modernizuotas podirvio naudotojams skirtas e. kabinetas;

(8) Komisija, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 3 dalimi, išsamiai įvertino Ukrainos prašymą ir teigiamai įvertino, kad buvo tinkamai įvykdyti 13 iš 16 veiksmų, reikalingų gauti ketvirtąja dalį, kaip nurodyta šio sprendimo priede. Toks teigiamas vertinimas atliktas Plano įgyvendinimo kontekste. Dėl vykdomo stojimo į ES proceso bus sudarytos palankesnės sąlygos tolesniam teisės aktų derinimui su Sąjungos *acquis*;

(9) priemonių, susijusių su veiksmais, dėl kurių Ukraina tinkamai įvykdė ankstesnes Plano dalis, Ukraina nepanaikino;

(10) Komisija taip pat įvertino tai, kad Ukraina toliau atitinka išankstines sąlygas Sąjungos paramai gauti, kaip išdėstyta Reglamento (ES) 2024/792 5 straipsnyje. Visų pirma, Ukraina toliau puoselėja bei gerbia veiksmingus demokratinius mechanizmus, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, laikosi teisinės valstybės principo ir užtikrina pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises;

(11) todėl šiuo sprendimu turėtų būti nustatyta, kad atitinkamos ketvirtosios dalies mokėjimo sąlygos 13 iš 16 pagal Planą numatytų veiksmų atžvilgiu buvo įvykdytos tinkamai;

(12) atsižvelgiant į sudėtingą fiskalinę padėtį, su kuria susiduria Ukraina, yra nepaprastai svarbu lėšas išmokėti kuo greičiau. Dėl padėties skubumo ir siekiant paspartinti procesą, šis sprendimas turėtų įsigalioti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną ir turėtų būti taikomas nuo jo priėmimo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Remiantis pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnį pateiktu prie šio sprendimo pridėtu Komisijos vertinimu, nustatoma, kad paskolos paramos ketvirtosios dalies dalies, kuri sudaro 3 286 218 317 EUR, atitinkamos mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo jo priėmimo dienos.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugpjūčio 8 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

M. BJERRE

PRIEDAS

Veiksmų, susijusių su ketvirtąja dalimi pagal Ukrainos planą, tinkamo įvykdymo vertinimas

SANTRAUKA

Vadovaudamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/792 ([1]) 26 straipsniu, 2025 m. birželio 6 d. Ukraina pateikė prašymą iš dalies išmokėti ketvirtąją Ukrainos plane numatytos paramos dalį. Siekdama pagrįsti mokėjimo prašymą Ukraina įrodė, kad buvo tinkamai įvykdyti 13 veiksmų, išdėstytų Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 ([2]) priede.

Remiantis Ukrainos pateikta informacija, laikoma, kad 13 veiksmų buvo įvykdyti tinkamai.

Pagal **1 skyrių** „Viešojo administravimo reforma“ įsigaliojo teisės aktai dėl valstybės tarnybos atlyginimų reformos.

Pagal **6 skyrių** „Viešojo turto valdymas“ buvo priimtos su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos atskyrimo veiksmų gairės.

Pagal **7 skyrių** „Žmogiškasis kapitalas“ įsigaliojo teisės aktai, kuriais reglamentuojamas ikimokyklinis ugdymas, ir priimta Ukrainos kultūros vystymo strategija.

Pagal **9 skyrių** „Decentralizacija ir regioninė politika“ įsigaliojo teisės aktai dėl viešosios politikos konsultacijų.

Pagal **12 skyrių** „Žemės ūkio maisto pramonė“ buvo sukurta ir pradėta naudoti automatizuota viešosios žemės reikalų stebėsenos sistema ir priimtas ilgalaikis drėkinimo sistemos planas.

Pagal **13 skyrių** „Ypatingos svarbos žaliavų valdymas“ buvo sukurtas ir pradėtas naudoti modernizuotas podirvio naudotojams skirtas e. kabinetas.

Pagal **14 skyrių** „Skaitmeninė transformacija“ įsigaliojo teisės aktai dėl kibernetinio saugumo stiprinimo ir priimti radijo spektro naudojimo ir viešųjų paslaugų skaitmenizacijos veiksmų planai.

Pagal **15 skyrių** „Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“ įsigaliojo teisės aktai dėl valstybinės klimato politikos ir patvirtintas nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų planas.

([1]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė (OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo (OL L, 2024/1447, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Tarybos įgyvendinimo sprendimo priedas https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

1.1 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio reformos teisės aktų pakeitimų įsigaliojimas
Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio reforma
Finansavimo šaltinis: paskola
Kontekstas Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 1.1 veiksmas aprašytas taip: *„Teisės aktų įsigaliojimas (įskaitant būtinų antrinės teisės ir norminių aktų priėmimą), laikantis atitinkamų EBPO SIGMA viešojo administravimo principų. Teisės akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:* — *darbo užmokesčio nustatymas remiantis funkciniu pareigybių klasifikavimu;* — *aiškus darbo užmokesčio suskirstymas į fiksuotąsias arba garantuotas (ne mažiau kaip 70 proc. per metus) ir kintamąsias (ne daugiau kaip 30 proc. per metus) dalis;* — *darbo stažo priedo sumažinimas nuo 50 proc. iki 30 proc.“.* 1.1 veiksmas yra vienintelis veiksmas, numatytas pagal 1 skyriaus („Viešojo administravimo reforma“) 1 reformą.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) 2025 m. birželio 4 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4282-IX dėl tam tikrų Ukrainos įstatymų, susijusių su vienodų valstybės tarnautojų atlyginimo metodų, grindžiamų darbo klasifikavimu, įgyvendinimu, pakeitimų kopija; 3) 2025 m. spalio 23 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 1109 dėl pasirengimo valstybės tarnautojų darbo užmokesčio nustatymui remiantis pareigybių klasifikavimu sąlygų nustatymui kopija; 4) 2025 m. balandžio 1 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 369 dėl kai kurių valstybės tarnautojų pareigų klasifikavimo klausimų kopija; 5) 2025 m. birželio 6 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 668 dėl valstybės tarnautojų fondo sudarymo valstybės institucijoje tvarkos patvirtinimo kopija; 6) 2023 m. gruodžio 29 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 1409 dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčio remiantis pareigybių klasifikavimu 2025 m. klausimo kopija; 7) 2025 m. birželio 6 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 667 dėl 2023 m. gruodžio 29 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 1409 pakeitimų kopija; 8) 2025 m. balandžio 11 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 419 dėl teisėkūros institucijos aparato pareigūnų darbo užmokesčio klausimų kopija; 9) 2025 m. sausio 31 d. Ukrainos Aukščiausiosios Rados pirmininko įsakymo Nr. 128 dėl įprastų valstybės tarnautojų pareigų Ukrainos Aukščiausiosios Rados sekretoriate katalogo kopija; 10) 1994 m. birželio 15 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 414 dėl kompensacijų piliečiams, susijusių su darbu, kurio metu susipažįstama su valstybės paslaptimis, rūšių, dydžių ir tvarkos, kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 1.1 etapo elementus.

1 skyriaus („Viešojo administravimo reforma“) 1 reformos tikslas – nustatyti skaidrią, teisingą ir nuspėjamą valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistemą, atitinkančią atitinkamus EBPO SIGMA viešojo administravimo principus. Šiuo tikslu Ukrainos parlamentas 2025 m. kovo 11 d. priėmė Įstatymą Nr. 4282-IX ir jį Ukrainos Prezidentas pasirašė 2025 m. birželio 4 d. Šis įstatymas įsigaliojo 2025 m. balandžio 1 d., o atitinkami antrinės teisės aktai buvo priimti iki 2025 m. birželio 6 d.

Šiuo įstatymu nustatyta privaloma funkcinė kiekvienos valstybės tarnautojo pareigybės klasifikavimo sistema visose valstybinėse įstaigose. Pareigybės skirstomos į grupes, kurioms būdingas bendras funkcinis tikslas, o kiekviena grupė skirstoma į skirtingo sudėtingumo ir atsakomybės sričių lygius.

Ministrų kabinetas patvirtina nacionalinį tipinių valstybės tarnautojų pareigybių katalogą ir pareigybių priskyrimo jam kriterijus, taip pat kartu parengia privalomą metodiką. Visos valstybės institucijos, skirstydamos savo darbo vietas pagal katalogą, turi taikyti šią metodiką. Šis darbo vietų klasifikavimas yra tiesiogiai susijęs su darbo užmokesčiu, nes oficialių atlyginimų sumos nustatomos pagal katalogą. Kiekvienos pareigos lyginamos su lygiavertėmis pareigomis Ukrainos privačiajame sektoriuje, o darbo užmokesčio lentelės atnaujinamos kasmet.

Šiuo įstatymu taip pat nustatyta, kad valstybės tarnautojo darbo užmokesčio kintamoji dalis negali viršyti 30 proc. jo mėnesinio ir metinio darbo užmokesčio, taip užtikrinant, kad fiksuotoji dalis sudarytų ne mažiau kaip 70 proc. jo mėnesinio ir metinio darbo užmokesčio.

Galiausiai įstatymu nustatoma darbo stažo priedo riba: 2 proc. valstybės tarnautojo atlyginimo už kiekvienus kalendorinius valstybės tarnybos metus, bet ne daugiau kaip 30 proc. viso valstybės tarnautojo atlyginimo.

Dėl šių teisės aktų pakeitimų Ukrainos valstybės tarnautojų atlyginimų sistema tapo labiau suderinta su atitinkamais EBPO SIGMA viešojo administravimo principais, visų pirma su 11 principu: „Valstybės tarnautojai turi būti motyvuojami, jiems turi būti mokamas sąžiningas ir konkurencingas darbo užmokestis ir jų darbo sąlygos turi būti geros“.

Pagal šį principą viešojo administravimo institucija turėtų „skatinti vienodą užmokestį už vienodą darbą <…>, nustatydama bazinį darbo užmokestį pagal pareigybių klasifikaciją. Remiantis šiuo principu išmokos ir kitokia nauda nustatomos remiantis objektyviais teisės aktuose nustatytais kriterijais ir užtikrinama, kad darbo užmokesčio srityje nebūtų diskriminacijos.“

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

6.6 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos atskyrimo veiksmų gairių priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 3 reforma. Su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitų atskyrimas valstybės valdomose įmonėse

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 6.6 veiksmo reikalavimas yra:

„Veiksmų gairių, kuriomis nustatomi visų su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusią veiklą vykdančių valstybės valdomų įmonių su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos privalomo struktūrinio atskyrimo etapai, priėmimas ir paskelbimas. Veiksmų gairės grindžiamos nustatytu dabartiniu reikiamų apskaitos metodų taikymo lygiu ir apima veiklos etapus, skirtus įmonių sąskaitų apskaitai atskirti įvairiais reikiamų pakeitimų įgyvendinimo etapais. Veiksmų gairėse bus aprašyta, kaip bus atskirtos visų pagrindinių valstybės valdomų įmonių, patvirtintų ministrų kabineto protokoliniu sprendimu, su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusios ir nesusijusios veiklos sąskaitos.“

6.6 veiksmas yra pirmas iš trijų veiksmų, numatytų pagal 6 skyriaus („Viešojo turto valdymas“) 3 reformą. Po jo bus įgyvendinamas 6.7 veiksmas (kurio terminas numatytas 2025 m. III ketv.), susijęs su veiksmų gairėse nustatytų teisės aktų pakeitimų įsigaliojimu, ir 6.8 veiksmas (kurio terminas numatytas 2027 m. IV ketv.) dėl nepriklausomo audito ataskaitos dėl valstybės valdomų įmonių, vykdančių su viešųjų paslaugų įsipareigojimais susijusią veiklą, sąskaitų struktūrinio atskyrimo pateikimo.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. balandžio 4 d. Ministrų kabineto įsakymo Nr. 308-r dėl viešųjų paslaugų įsipareigojimų ir kitos veiklos valstybės valdomose įmonėse, turinčiose viešųjų paslaugų įsipareigojimų, sąskaitų atskyrimo plano patvirtinimo kopija;

3) viešųjų paslaugų įsipareigojimų ir kitos veiklos valstybės valdomose įmonėse, turinčiose viešųjų paslaugų įsipareigojimų, sąskaitų atskyrimo plano, pridėto prie 2025 m. balandžio 4 d. Ministrų kabineto įsakymo Nr. 308-r, kopija, skelbiama adresu https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-shchodo-rozmezhuvannia-diialnosti-subiektiv-hospodariuvannia-derzhavnoho-sektoru-ekonomiky-308r-040425;

4) 2024 m. lapkričio 29 d. Ministrų kabineto sprendimo Nr. 122 dėl 33 valstybės valdomų įmonių sąrašo kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 6.6 veiksmo elementus.

6 skyriaus („Viešojo turto valdymas“) 3 reformos tikslas – užtikrinti sąžiningesnes konkurencijos sąlygas ir dar labiau jas suderinti su ES *acquis*, atskiriant veiklos, susijusios su viešųjų paslaugų įsipareigojimais, ir ne viešojo administravimo įstaigų veiklos valstybės valdomose įmonėse sąskaitas. Šiuo tikslu Ukrainos ministrų kabinetas 2025 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 308-r priėmė ir paskelbė valstybės valdomų įmonių, turinčių viešųjų paslaugų įsipareigojimų, sąskaitų atskyrimo veiksmų planą.

Šiame veiksmų plane nustatyta horizontali viešųjų paslaugų įsipareigojimų apibrėžtis, kuri turi būti taikoma tiek valstybės valdomoms, tiek privačioms įmonėms, veikiančioms įvairiuose ekonomikos sektoriuose, tokiuose kaip energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriai. Ši apibrėžtis atitinka 2024 m. lapkričio mėn. priimtoje Ukrainos valstybės nuosavybės politikoje nustatytą viešųjų paslaugų įsipareigojimų apibrėžtį ir apima visuotinės ekonominės svarbos paslaugų sąvoką.

Tikimasi, kad ši apibrėžtis bus perkelta į pirminės teisės aktus iki 2025 m. III ketv., kaip būsimų Ukrainos plano rezultatų dalis. Apskritai veiksmų plane nustatyti teisės aktų pakeitimai, kurių reikia siekiant įgyvendinti sąskaitų atskyrimą, tokie kaip valstybės valdomų įmonių, turinčių viešųjų paslaugų įsipareigojimų, teisinė prievolė atskirti sąskaitas.

Be teisės aktų pakeitimų, veiksmų plane nustatyti konkretūs valstybės įmonių veiksmai, kad sąskaitos būtų atskirtos iki 2027 m. Šie veiksmai apima reikalavimą valstybės valdomoms įmonėms išanalizuoti su viešųjų paslaugų įsipareigojimais ir komercine veikla susijusias pajamas, sąnaudas, turtą ir įsipareigojimus.

Be to, valstybės valdomos įmonės savo interneto svetainėse turi paskelbti joms pavestų viešųjų paslaugų įsipareigojimų sąrašus. Šiuos veiksmus turi atlikti visos valstybės valdomos įmonės, turinčios viešųjų paslaugų įsipareigojimų, visų pirma 33 didžiausios valstybės valdomos įmonės, nurodytos 2024 m. gruodžio 29 d. Ministrų kabineto sprendime Nr. 122.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

7.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto dėl priešmokyklinio ugdymo įsigaliojimas

Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Geresnis priešmokyklinis ugdymas

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 7.2 veiksmo reikalavimas yra:

„Ukrainos priešmokyklinio ugdymo įstatymo įsigaliojimas, laikantis 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacijos dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— priešmokyklinio ugdymo galimybių ankstyvame amžiuje ir priešmokyklinio amžiaus vaikams užtikrinimas;

— teisingos švietimo subjektų veikimo priešmokyklinio ugdymo paslaugų rinkoje taisyklės;

— deramos darbo sąlygos priešmokyklinio ugdymo srityje dirbantiems darbuotojams;

— lankstaus ir veiksmingo priešmokyklinio ugdymo paslaugų teikėjų tinklo veikimo taisyklės.“

7.2 veiksmas yra vienintelis veiksmas, numatytas pagal 7 skyriaus („Žmogiškasis kapitalas“) 2 reformą.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2024 m. birželio 6 d. Ukrainos įstatymo Nr. 3788-IX dėl ikimokyklinio ugdymo kopija;

3) 2024 m. lapkričio 19 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4059-IX dėl 2025 m. biudžeto, kuriuo pakeičiama Įstatymo Nr. 3788-IX įsigaliojimo data, kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 7.2 etapo elementus.

7 skyriaus („Žmogiškasis kapitalas“) 2 reformos tikslas – užtikrinti galimybę gauti kokybišką priešmokyklinį ugdymą, siekiant padidinti priešmokyklinio amžiaus vaikų turinčių moterų dalyvavimą darbo rinkoje. Šiuo tikslu Ukrainos parlamentas 2024 m. birželio 6 d. priėmė Įstatymą Nr. 3788-IX dėl ikimokyklinio ugdymo. Šis įstatymas su pakeitimais, padarytais Įstatymo Nr. 4059-IX 31 straipsnio 2 dalimi, įsigaliojo 2025 m. sausio 1 d.

Vienas iš pagrindinių teisės principų yra prieinamumas, kuriuo užtikrinama, kad vaikai, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ir jų šeimos pajamų lygio, galėtų naudotis ankstyvojo ir ikimokyklinio ugdymo paslaugomis. Nemokamas ikimokyklinis ugdymas valstybės ir savivaldybių institucijose bus teikiamas kiekvienam vaikui, neatsižvelgiant į jo statusą.

Siekiant pagerinti prieinamumą, šiame įstatyme išdėstyti pagrindiniai aspektai, susiję su įvairiais ikimokyklinio ugdymo procese dalyvaujančiais subjektais ir įstaigomis, be kita ko, valstybės valdžios institucijomis, vietos valdžios institucijomis ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovais. Šie aspektai susiję su teritoriniu prieinamumu, artumu ir pastatų tinkamumu švietimo paslaugoms teikti.

Įstatymu nustatoma bendra sistema, kuria reglamentuojama ikimokyklinio ugdymo sistema ir nustatomos vienodos sąlygos skirtingoms veikiančioms įstaigoms, apibrėžiant sistemos teisinius, organizacinius ir ekonominius principus. Šios naujos taisyklės taikomos visoms ikimokyklinio ugdymo paslaugas teikiančioms įstaigoms (tiek, viešosioms, tiek privačioms). Centriniu lygmeniu vyriausybė turi parengti nacionalinius ikimokyklinio ugdymo standartus. Vietos lygmeniu kiekviena ikimokyklinio ugdymo įstaiga parengs nacionalinius standartus atitinkančias švietimo programas ir jų laikysis. Siekiant stebėti ikimokyklinio ugdymo sistemos kokybę ir užtikrinti, kad ji atitiktų nacionalinius standartus, įstatymu nustatoma vidaus ir išorės kokybės užtikrinimo sistema.

Įstatymu pagerinamos visų ikimokyklinio ugdymo sektoriaus darbuotojų darbo sąlygos, įskaitant nuostatas, kuriomis reglamentuojami darbuotojų ir institucijų vadovų santykiai. Siekiant sumažinti pedagoginio personalo darbo krūvį, šiuo įstatymu reglamentuojamas darbo laikas. Be to, numatoma galimybė ikimokyklinio ugdymo vadovams savo darbuotojams mokėti atlyginimus ir piniginį atlygį, kurie būtų didesni nei centralizuotai nustatytos sumos.

Įstatyme aiškiai apibrėžiamos ikimokyklinio ugdymo paslaugų teikėjų atsakomybės sritys, teisės ir pareigos. Siekiant skatinti keistis informacija ir kurti tinklus, ikimokyklinio ugdymo įstaigoms suteikiama galimybė steigti bendras pedagogines tarybas, kuriose būtų suburiamas įvairių institucijų pedagoginis personalas. Įstatymu taip pat skatinamas bendradarbiavimas tarp Ukrainos ir užsienio ikimokyklinio ugdymo paslaugų teikėjų.

Apskritai ikimokyklinio ugdymo įstatymas atitinka Tarybos rekomendacijos dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų bendruosius principus. Tai, be kita ko, bendras įstatymo tikslas sukurti teisinę sistemą, kuria būtų reglamentuojamas ikimokyklinis ugdymas Ukrainoje, taip pat tikslas pagerinti ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugų prieinamumą, įperkamumą ir įtraukumą.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

7.11 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Ukrainos kultūros plėtros strategijos priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 9 reforma. Geresnis kultūros vystymasis

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 7.11 veiksmo reikalavimas yra:

„Ministrų kabineto įsakymo, kuriuo patvirtinama Ukrainos kultūros plėtros strategija, priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— Ukrainos žmonių kultūros paveldo ir vertybių, kaip neatsiejamos bendros Europos kultūros erdvės dalies, išsaugojimas, apsauga ir propagavimas, nacionalinio atminimo išsaugojimas;

— kokybiškų ir prieinamų kultūros paslaugų ir žmonių kūrybinės savirealizacijos galimybių suteikimas;

— Ukrainos kultūros įstaigų gebėjimų stiprinimas siekiant didinti prieinamumą, dalytis geriausia dalyvavimo kultūriniame gyvenime praktika ir stiprinti tarptautinius kultūrinius ryšius;

— parama kūrybos pramonės sektoriui, kaip socialinių inovacijų ir užimtumo varomajai jėgai, kūrybinės pramonės institucinių gebėjimų stiprinimas.“

7.11 veiksmas yra vienintelis veiksmas, numatytas pagal 7 skyriaus („Žmogiškasis kapitalas“) 9 reformą.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. kovo 28 d. Ministrų kabineto nutarimo Nr. 293-r dėl 2025–2030 m. Ukrainos kultūros plėtros strategijos patvirtinimo kopija;

3) prie 2025 m. kovo 28 d. nutarimo Nr. 293-r pridėtos 2025–2030 m. Ukrainos kultūros plėtros strategijos kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 7.11 etapo elementus.

7 skyriaus („Žmogiškasis kapitalas“) 9 reformos tikslas – propaguoti Ukrainos kultūros paveldą. Šiuo tikslu 2025 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 293-r buvo priimta Ukrainos kultūros plėtros strategija iki 2030 m.

Strategijoje nustatyti Ukrainos kultūros plėtros tikslai iki 2030 m. ir su jais susijusios priemonės. Strateginiai tikslai: i) Ukrainos žmonių kultūros paveldo ir kultūros vertybių apsauga, išsaugojimas ir propagavimas, ii) žmogiškojo kapitalo stiprinimas teikiant atnaujintas kultūros paslaugas, iii) kultūros ir kūrybos sektorių institucinių gebėjimų gerinimas ir iv) tolesnis Ukrainos kultūros integravimas į Europos ir viso pasaulio kultūros procesus.

Siekiant apsaugoti, išsaugoti ir propaguoti kultūros paveldą, į strategiją įtraukta priemonių, kuriomis gerinamas tiek materialiojo (kilnojamojo ir nejudamo), tiek nematerialiojo kultūros paveldo valdymas.

Šios priemonės – tai, be kita ko, kultūros paveldo apsaugos reguliavimo sistemos peržiūra, veiksmingos kultūros vertybių praradimo ir rizikos vertinimo sistemos įdiegimas ir muziejų kolekcijų evakuacijos proceso grėsmių saugumui atvejais gerinimas.

Kitos priemonės, be kita ko yra šiuolaikinės skaitmeninės infrastruktūros, skirtos materialiajam ir nematerialiajam kultūros paveldui dokumentuoti, plėtra, karo veiksmų metu sugadintų arba sunaikintų nekilnojamųjų kultūros vertybių atkūrimo metodų tobulinimas, kultūrinės praktikos integravimas į švietimo procesą, kad būtų užtikrintas nacionalinio atminimo išsaugojimas, ir kultūros paveldo specialistams skirtų švietimo programų įdiegimas.

Siekiant stiprinti žmogiškąjį kapitalą, strategijoje numatyta priemonių, kuriomis gerinama kultūros paslaugų kokybė ir skatinama žmonių kūrybinė savirealizacija. Tokiomis priemonėmis daugiausia dėmesio skiriama kokybiškų ukrainiečių kalbos kultūros paslaugų prieinamumo didinimui pasitelkiant skaitmenines technologijas, palankesnių sąlygų gauti projektų finansavimą kūrybos sektoriuje sudarymui, specialių mokymo programų, skirtų kūrybiniam verslumui remti, sukūrimui ir informuotumo apie kūrybos produktų intelektinės nuosavybės teises didinimui.

Siekiant pagerinti institucinius gebėjimus kultūros sektoriuje, į strategiją įtraukta priemonių, kuriomis peržiūrimas kultūros įstaigų valdymo ir finansavimo sistemų veiksmingumas, gerinamos jų galimybės naudotis skaitmeninėmis paslaugomis ir skatinama tarpsektorinė partnerystė.

Strategijoje taip pat numatyta priemonių, kuriomis siekiama toliau integruoti Ukrainos kultūrą Europos ir tarptautiniu lygmenimis. Tai, be kita ko, priemonės, kuriomis siekiama skatinti bendradarbiavimą su šalių partnerių kultūros įstaigomis vykdant mainų programas ir bendrą kūrybos produktų finansavimą, didinant Ukrainos kūrybos pramonės subjektų dalyvavimą tarptautinėse rinkose ir užtikrinant aktyvų Ukrainos dalyvavimą tarptautinių organizacijų veikloje kultūros ir kūrybos sektoriuose, pavyzdžiui, įgyvendinant programą „Kūrybiška Europa“.

Galiausiai, kūrybos sektoriaus rėmimo priemonės apima profesinių kvalifikacijų sistemos peržiūrą ir šiuolaikinio meno, kaip socialinių inovacijų varomosios jėgos, skatinimą sudarant geresnes sąlygas gauti finansavimą šiuolaikinio meno projektams nacionaliniu ir vietos lygmenimis.

Šiomis priemonėmis taip pat daugiausia dėmesio skiriama pagrindinių Ukrainos kūrybos sektoriaus viešųjų institucijų, tokių kaip Ukrainos valstybinė kino agentūra ir Ukrainos knygų institutas, pajėgumų, valdymo ir finansavimo sistemų gerinimui.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

9.4 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto, skirto viešoms konsultacijoms dėl viešosios tvarkos, įsigaliojimas, atidedant jo taikymo pradžią
Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Aktyvesnis piliečių dalyvavimas sprendimų priėmimo procese vietos lygmeniu
Finansavimo šaltinis: paskola
Kontekstas Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 9.4 veiksmo reikalavimas yra: „Ukrainos įstatymo dėl viešų konsultacijų įsigaliojimas pradedant jį taikyti per 12 mėnesių nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo dienos. Įstatymu bus sukurtas teisinis viešų konsultacijų formuojant ir įgyvendinant viešąją politiką mechanizmas, skirtas vietos svarbos klausimams spręsti, kuriuo bus sudarytos išankstinės sąlygos nuosekliam, veiksmingam ir efektyviam politikos formavimui ir sprendimų priėmimui.“ 9.4 veiksmas yra vienintelis veiksmas įgyvendinant 9 skyriaus („Decentralizacija ir regioninė politika“) 2 reformą.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) 2024 m. birželio 20 d. Ukrainos įstatymo Nr. 3841-IX dėl viešų konsultacijų kopija.
Analizė Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 9.4 etapo elementus. 9 skyriaus („Decentralizacija ir regioninė politika“) 2 reformos tikslas – didinti piliečių dalyvavimą ir aktyvų dalyvavimą vietos sprendimų priėmimo procesuose. Šiuo tikslu 2024 m. birželio 20 d. įsigaliojo įstatymas dėl viešų konsultacijų, pradedant jį taikyti per 12 mėnesių nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo dienos. Šiuo įstatymu nustatomas teisinis viešųjų konsultacijų mechanizmas, skirtas i) valstybės politikai plėtoti, formuoti ir įgyvendinti, ii) vietos svarbos klausimams spręsti pasitelkiant programos dokumentus ir iii) teisės aktams rengti. Įstatyme nustatytos įstaigos, kurios privalo rengti viešas konsultacijas, bendrieji principai, kurie turėtų būti taikomi šiam procesui, ir šios prievolės išimčių sąrašas. Įstatyme išsamiau išdėstytos procedūros, kurios turėtų būti taikomos rengiant viešas konsultacijas, įskaitant formatus, kuriais jos turėtų būti rengiamos, trumpiausius visuomenės dalyvavimo terminus ir specialią procedūrą, taikomą Ukrainos parlamento rengiamoms konsultacijoms. Įstatyme taip pat nustatyti viešų konsultacijų stebėsenos, ataskaitų teikimo bei gautų pastabų ir rezultatų platinimo reikalavimai.
Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

12.3 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Automatizuotos viešosios žemės reikalų stebėsenos sistemos sukūrimas
Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Veiksmingos žemės rinkos užtikrinimas
Finansavimo šaltinis: paskola
Kontekstas Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 12.3 veiksmo reikalavimas yra: „Įdiegta automatizuota žemės reikalų stebėsenos sistema, veikianti tvarkant Valstybinį žemės kadastrą. Kaip Valstybinio žemės kadastro programinės įrangos dalis įdiegta masiniam žemės vertinimui skirta geoinformacijos sistema.“ 12.3 veiksmas yra vienintelis 12 skyriaus („Žemės ūkio maisto produktų sektorius“) 2 reformos įgyvendinimo veiksmas.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) 2023 m. gegužės 12 d. Ministrų kabineto nutarimo Nr. 474 dėl viešosios žemės reikalų stebėsenos kopija; 3) prie 2023 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 474 pridėtos viešosios žemės reikalų stebėsenos ir žemės rinkos stebėsenos procedūros kopija; 4) 2025 m. kovo 31 d. valstybinio geokadastro įsakymo Nr. 120 dėl viešosios žemės reikalų stebėsenos rezultatų sąrašo patvirtinimo kopija; 5) prie 2025 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 120 pridėto duomenų apie viešosios žemės reikalų stebėsenos rezultatus, kurie turi būti atskleidžiami, sąrašo kopija; 6) viešosios žemės reikalų stebėsenos sistemos svetainės nuoroda: https://monitoring.land.gov.ua/; 7) 2023 m. spalio 13 d. Ministrų kabineto nutarimo Nr. 1078 dėl tam tikrų masinio žemės vertinimo bandomojo projekto įgyvendinimo klausimų kopija; 8) prie 2023 m. spalio 13 d. nutarimo Nr. 1078 pridėtos masinio žemės vertinimo bandomojo projekto įgyvendinimo procedūros kopija; 9) 2025 m. kovo 31 d. Valstybinio geokadastro įsakymo Nr. 121 dėl masinio žemės vertinimo bandomojo projekto rezultatų paskelbimo kopija; 10) masinio žemės vertinimo geoinformacijos sistemos svetainės https://e.land.gov.ua/services nuoroda ir laikini prisijungimo kredencialai.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 12.3 veiksmo elementus.

12 skyriaus („Žemės ūkio ir maisto pramonė“) 2 reformos tikslas – pagerinti veikiančią žemės rinką. Bus įdiegta automatizuota viešosios žemės reikalų stebėsenos sistema ir geoinformacijos sistema, skirta masiniam žemės vertinimui.

Šių dviejų sistemų sąveika su kitomis veikiančiomis valstybės informacinėmis sistemomis dar labiau pagerina žemės reikalų srityje taikomus kontrolės ir sprendimų priėmimo mechanizmus. Abi sistemos padeda nustatyti žemės reikalų (žemės pirkimo, išperkamosios nuomos ir suvaržymo) sandorių kainas ir sudaro pagrindą tolesniam apmokestinimo sistemos tobulinimui vadovaujantis pasauline nekilnojamojo turto apmokestinimo praktika.

2023 m. gegužės 12 d. Ministrų kabineto nutarimu Nr. 474 dėl viešosios žemės reikalų stebėsenos patvirtintoje viešosios žemės reikalų stebėsenos ir žemės rinkos stebėsenos procedūroje (toliau – žemės stebėjimo procedūra) nurodyta, kad automatizuota žemės reikalų viešosios stebėsenos sistema padeda automatiškai rinkti, saugoti, kaupti ir skelbti informaciją apie žemės reikalų padėtį.

Vadovaujantis žemės stebėjimo procedūra, 2025 m. kovo 31 d. Valstybinio geokadastro įsakymu Nr. 120 buvo patvirtintas duomenų, kurie turi būti skelbiami automatizuotos žemės reikalų stebėsenos sistemos programinėje įrangoje apibendrintu formatu (kaip tekstas, grafiniai, kartografiniai elementai ar lentelės), sąrašas. Ši sistema prieinama interneto svetainėje adresu https://monitoring.land.gov.ua/. Pagrindinės sistemos funkcijos yra prieinamos viešai. Registruoti naudotojai gali naudotis papildomomis funkcijomis.

Automatizuota viešoji žemės reikalų stebėsenos sistema jau veikia, tačiau ji bus įdiegta etapais. Atliekant vertinimą ši sistema veikė eksperimentiniu režimu, realiomis sąlygomis, taip siekiant patikrinti jos funkcijas ir nustatyti galimas klaidas ar pažeidžiamas vietas.

Ministrų kabineto nutarimu Nr. 1078 dėl tam tikrų masinio žemės vertinimo bandomojo projekto įgyvendinimo klausimų patvirtintoje masinio žemės vertinimo bandomojo projekto įgyvendinimo procedūroje masiniam žemės vertinimui skirta geoinformacijos sistema apibrėžiama kaip priemonė, kuria siekiama automatizuoti atskirų žemės sklypų žemės vertinimo atlikimo ir atnaujinimo procesą ir užtikrinti galimybę visuomenei susipažinti su rezultatais. Taip pat reikalaujama, kad geoinformacinė sistema būtų integruota į valstybinio žemės kadastro programinę įrangą.

2025 m. kovo 31 d. Valstybinio geokadastro įsakymu Nr. 121 dėl masinio žemės vertinimo bandomojo projekto rezultatų paskelbimo buvo leista Valstybinio geokadastro interneto svetainėje paskelbti naujausius masinio žemės ūkio paskirties žemės vertinimo rezultatus, pagrįstus regresinės analizės modeliu. Masiniam žemės vertinimui skirta geoinformacinė sistema pasiekiama valstybinio geokadastro interneto svetainėje adresu https://e.land.gov.ua/services.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

12.7 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Ilgalaikio drėkinimo sistemos plano priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 5 reforma. Ilgalaikis drėkinimo sistemos plėtojimas siekiant padidinti sektoriaus atsparumą klimato kaitai

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 12.7 veiksmo reikalavimas yra:

„Ilgalaikio drėkinimo sistemos plėtros plano priėmimas. Plane daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— drėkinimo sektoriaus prioritetai, grindžiami visos ekonominės naudos analize;

— suderinimas su vandens sektoriaus strategija ir vandens baseinų vandentvarkos principais;

— reikalingų viešųjų ir kitų investicijų ir tolesnio privatizavimo poreikio nustatymas;

— sektoriaus valdymo aspektas;

— bet kurio atkūrimo ar statybos projekto poveikio aplinkai vertinimas, kuris turi būti atliktas pagal ES rekomendaciją dėl poveikio aplinkai vertinimo, strateginį poveikio aplinkai vertinimą ir Ukrainos teisės aktus šioje srityje.“

12.7 veiksmas yra vienintelis 12 skyriaus („Žemės ūkio maisto produktų sektorius“) 5 reformos įgyvendinimo veiksmas.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. kovo 25 d. Ministrų kabineto įsakymo Nr. 280-p dėl ilgalaikės Ukrainos drėkinimo komplekso plėtros plano iki 2050 m. patvirtinimo kopija;

3) prie 2025 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. 280-p pridėtos ilgalaikės Ukrainos drėkinimo komplekso plėtros strategijos iki 2050 m. kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 12.7 etapo elementus.

12 skyriaus („Žemės ūkio ir maisto pramonė“) 5 reformos tikslas – užtikrinti tvarų ilgalaikį drėkinimo infrastruktūros planavimą, taip skatinant žemės ūkio maisto produktų sektoriaus atsparumą klimato kaitai. Šiuo tikslu Ministrų kabinetas 2025 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. 280-p priėmė ilgalaikį Ukrainos drėkinimo komplekso plėtros iki 2050 m. planą (toliau – planas).

Šiame plane apibrėžiami pagrindiniai drėkinimo sektoriaus prioritetai, grindžiami visos ekonominės naudos analize. Jame nustatoma drėkinimo infrastruktūros plėtros iki 2050 m. kryptis, visų pirma pirmojo įgyvendinimo etapo iki 2030 m. tikslai ir veiksmai. Šiame pradiniame etape daugiausia dėmesio bus skiriama bandomiesiems projektams Odesos, Mykolajivo ir Zaporižios srityse.

Plane taip pat numatomi veiksmai, kuriais skatinamas tvarus žemės ūkis ir švelninamas klimato kaitos poveikis. Jame apskaičiuota pirmojo įgyvendinimo etapo ekonominė nauda trijose pagrindinėse srityse: 2 371,6 mln. UAH (apie 51,3 mln. EUR) pajamų iš padidėjusio papildomai drėkinamos žemės derliaus; 587,5 mln. UAH (apie 12,7 mln. EUR) suma, sutaupyta mažinant vandens nuostolius, ir 445 mln. UAH (apie 9,6 mln. EUR) suma, sutaupyta dėl siurblinėse įdiegtų energijos taupymo priemonių.

Planas atitinka Ukrainos vandens sektoriaus strategiją iki 2050 m., kurią ministrų kabinetas patvirtino 2022 m., ir vandens baseinų vandentvarkos principus. Drėkinimo infrastruktūra bus plėtojama pagal upių baseinų valdymo planus, užtikrinant vandens išteklių išsaugojimą.

Plane pabrėžiamas viešųjų ir kitų investicijų ir tolesnio privatizavimo poreikis. Planui įgyvendinti reikės 4 644,3 mln. UAH (apie 100,5 mln. EUR) investicijų. Iš preliminariai atliktų plano skaičiavimų matyti, kad atkūrimo infrastruktūrai plėtoti reikės papildomo 24 360,9 mln. UAH (apie 527,2 mln. EUR) finansavimo tarptautinių finansų įstaigų ir privačių investuotojų lėšomis.

Plane numatyta, kad pagrindiniai infrastruktūros objektai ir toliau bus valstybės nuosavybė ir kad valstybė juos valdys, atsižvelgdama į viešąjį interesą. Plane taip pat numatyta, kad 60 proc. regioninių drėkinimo sistemų ir 100 proc. vietinių drėkinimo sistemų bus perduota vandens naudotojų organizacijoms arba privatiems savininkams. Taip ūkininkai galės savarankiškai investuoti į drėkinimo infrastruktūrą. Pasirengimas siurblinių privatizavimui bus baigtas iki 2030 m.

Plane daugiausia dėmesio skiriama drėkinimo sektoriaus valdymo ir tvarkymo struktūros gerinimui. Drėkinimo infrastruktūra bus valdoma kaip vieninga, technologiškai integruota sistema, neperžengianti ekologinių ribų. Vandentvarkos funkcijos bus atskirtos nuo drėkinimo infrastruktūros funkcijų.

Plane numatyta įsteigti vandens naudotojų organizacijas, kurios atliks svarbesnį vaidmenį sektoriaus valdymo srityje. Jame taip pat numatyta priemonių, kuriomis stiprinami vietos savivaldos institucijų, vietos valstybės administracijų ir žemės ūkio produktų gamintojų gebėjimai valdyti drėkinimo sistemas ir diegti šiuolaikines technologijas drėkinimo sektoriuje.

Nacionalinė plano įgyvendinimo stebėsena bus vykdoma kasmet, o išsami jo tikslų ir prioritetų peržiūra bus atliekama kas penkerius metus.

Laikantis ES rekomendacijų šioje srityje bus atliekami atkūrimo ar statybos projektų poveikio aplinkai vertinimai, nes planas bus įgyvendinamas atsižvelgiant į Ukrainos įstatymus dėl strateginio poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

13.5 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Modernizuoto podirvio naudotojams skirto e. kabineto sukūrimas

Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Geresnės administracinės procedūros

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 13.5 veiksmo reikalavimas yra:

„Veikia modernizuotas podirvio naudotojams skirtas e. kabinetas su papildomomis funkcijomis, susijusiomis su prieiga prie specialių leidimų naudoti podirvį valstybinio registro, pagal kurį galima prašyti išduoti e. licencijas (ištrauką iš registro) ir jas gauti, ir prieiga prie skaitmeninių geologinių duomenų.“

13.5 veiksmas yra pirmas iš trijų veiksmų, numatytų įgyvendinant 13 skyriaus („Ypatingos svarbos žaliavų valdymas“) 2 reformą. Po jo bus įgyvendinamas 13.3 veiksmas dėl ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų bazės paskelbimo (turi būti įgyvendintas iki 2025 m. II ketv.) ir 13.4 veiksmas dėl vienodų produktų susitarimo tarptautinių konkursų, kuriais užtikrinamas jų skaidrumas, paskelbimo (turi būti įgyvendintas iki 2025 m. II ketv.).

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;
2) 2024 m. gruodžio 26 d. Ukrainos valstybinės geologijos ir podirvio tarnybos įsakymo Nr. 602 dėl tam tikrų bendros valstybinės elektroninės podirvio naudojimo geoinformacijos sistemos komponentų bandomojo naudojimo pradžios kopija;
3) 2025 m. balandžio 1 d. Ukrainos valstybinės geologijos ir podirvio tarnybos įsakymo Nr. 109 dėl valstybinio specialiųjų leidimų naudoti podirvį registro komercinio naudojimo pradžios kopija;
4) programinės įrangos produktų, kuriais grindžiami nauji bendros valstybinės elektroninės geoinformacijos sistemos komponentai, naudojimo licencijos kopija;
5) atliktų darbų akto kopija;
6) modernizuoto e. kabineto nuoroda: https://nadra.gov.ua/entrance.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 13.5 etapo elementus.

13 skyriaus („Ypatingos svarbos žaliavų valdymas“) 2 reformos tikslas – optimizuoti procedūrą ir sumažinti potencialiems investuotojams tenkančią administracinę naštą. Pagrindinis tikslas – padidinti naujų investicinių sprendimų skaidrumą, spartą ir ekonominį efektyvumą. Šiuo tikslu modernizuotą e. kabinetą (valstybinis specialiųjų leidimų naudoti podirvį registras) buvo pradėta naudoti komerciniais tikslais ir jis pradėjo veikti pagal Ukrainos valstybinės geologijos ir podirvio tarnybos įsakymą Nr. 109. Jį galima rasti Ukrainos valstybinės geologijos ir podirvio tarnybos interneto svetainėje: Valstybinio geologinio portalo elektroninis kabinetas.

Modernizuotame e. kabinete užtikrinamos papildomos prieigos prie skaitmeninių geologinių duomenų funkcijos ir suteikiama galimybė registruoti informaciją apie specialius leidimus naudoti podirvį.

Registre pateikiama informacija apie specialaus podirvio naudojimo leidimo išdavimo datą, galiojimo laikotarpį ir priežastis, taip pat apie jo pratęsimus ir pakeitimus. Jame taip pat aprašomas podirvio naudojimo pobūdis ir paskirtis, pateikiama informacija apie podirvio vietą, darbų, kuriuos podirvio naudotojas turi atlikti naudodamas podirvį, finansavimo šaltinį (viešieji ar privatūs fondai), specialios sąlygos, išsami informacija apie savininkus, leidimo patvirtinimo informacija ir išsami informacija apie susitarimą dėl podirvio naudojimo arba vienodų produktų susitarimą.

Nuo 2025 m. balandžio 1 d. specialus leidimas naudoti podirvį išduodamas elektroniniu būdu (e. licencija) kaip registro išrašas, parengtas bendros geoinformacijos sistemos e. kabinete, podirvio naudotojo e. kabinete ir bendros aplinkos platformos „EcoSystem“ e. kabinetuose. Vertinimo metu registro išraše pateikiama naujausia informacija.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

14.1 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Peržiūrėto radijo spektro paskirstymo ir naudojimo Ukrainoje plano priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Saugi ir veiksminga skaitmeninė infrastruktūra

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 14.1 veiksmas aprašytas taip:

„Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl radijo spektro paskirstymo ir naudojimo Ukrainoje plano patvirtinimo pakeitimo priėmimas. Nutarime apibrėžiamos radijo technologijos, kurias leidžiama naudoti Ukrainoje, apibrėžiant radijo dažnių juostas ir radijo paslaugas, kurias jos atitinka, taip pat jų kūrimo ir naudojimo nutraukimo sąlygos, taip pat perspektyvių radijo technologijų, skirtų įgyvendinti Ukrainoje, sąrašas su radijo dažnių juostų ir radijo paslaugų, kurias jos atitinka, apibrėžtimis, taip pat jų įgyvendinimo sąlygos pagal ES *acquis*.“

14.1 veiksmas yra vienas iš dviejų 14 skyriaus („Skaitmeninė transformacija“) 1 reformos įgyvendinimo veiksmų. Jis įgyvendinamas kartu su 14.2 veiksmu dėl teisės aktų dėl valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros kibernetinio saugumo pajėgumų stiprinimo įsigaliojimo (kuris taip pat turi būtį įgyvendintas iki 2025 m. I ketv.).

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;
2) 2024 m. lapkričio 1 d. Ministrų kabineto nutarimo Nr. 1253 dėl radijo spektro paskirstymo ir naudojimo Ukrainoje plano pakeitimų kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 14.1 etapo elementus.

14 skyriaus („Skaitmeninė transformacija“) 1 reformos tikslas – stiprinti kibernetinį saugumą skaitmeninės transformacijos procese. Šiuo tikslu Ministrų kabinetas priėmė nutarimą, kuriame pateikiamas peržiūrėtas radijo spektro paskirstymo ir naudojimo planas. Priimtu nutarimu iš dalies keičiamas 2023 m. gruodžio 19 d. Ministrų kabineto nutarimas Nr. 1340 dėl radijo spektro paskirstymo ir naudojimo Ukrainoje plano patvirtinimo.

Peržiūrėtame plane apibrėžiamos Ukrainoje naudotinos leidžiamos radijo technologijos ir nurodomos atitinkamos radijo dažnių juostos ir paslaugos. Šiame plane taip pat nustatomos jų kūrimo ir naudojimo nutraukimo sąlygos, taip pat pateikiamas perspektyvių radijo technologijų ir su jomis susijusių dažnių juostų bei radijo paslaugų sąrašas, taip padedant Ukrainai gerinti telekomunikacijų aplinką atsižvelgiant į ES *acquis*.

Ukrainos strateginis suderinimas turėtų skatinti tolesnes inovacijas telekomunikacijų sektoriuje. Be to, iš dalies pakeisto plano priėmimas yra labai svarbus siekiant nustatyti veiksmingą radijo spektro politiką, kuria būtų siekiama sumažinti galimus trukdžius, padidinti saugumą ir optimizuoti turimų radijo dažnių naudojimą.

Apskritai šis nutarimas padeda Ukrainai vykdyti įsipareigojimą užtikrinti technologinį paritetą su ES ir taip paspartinti savo skaitmeninę transformaciją.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

14.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto dėl valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros kibernetinio saugumo pajėgumų stiprinimo įsigaliojimas

Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Saugi ir veiksminga skaitmeninė infrastruktūra

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 14.2 veiksmo reikalavimas yra:

„Atitinkamų teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų įsigaliojimas, siekiant juos suderinti su TIS ir TIS 2 sistema (t. y. 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148). Šiuose aktuose daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— privalomo priemonių, kuriomis siekiama sukurti tinkamą agresijos veiksmų kibernetinėje erdvėje prevencijos, nustatymo ir sustabdymo priemonių įgyvendinimo teisinę sistemą vykstant Rusijos Federacijos karui prieš Ukrainą, įgyvendinimo reguliavimas;

— valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros apsaugos nuo kibernetinių išpuolių lygio didinimas;

— reguliavimo sistemos kibernetinio saugumo ir informacijos apsaugos srityje tobulinimas, kad būtų stiprinami nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos pajėgumai kovoti su kibernetinėmis grėsmėmis.“

14.2 veiksmas yra antras ir paskutinis veiksmas įgyvendinant 14 skyriaus („Skaitmeninė transformacija“) 1 reformą. Jis įgyvendinamas kartu su 14.1 veiksmu dėl peržiūrėto radijo spektro paskirstymo ir naudojimo Ukrainoje plano priėmimo (kuris taip pat turi būtį įgyvendintas iki 2025 m. I ketv.).

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. kovo 27 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4336-IX dėl tam tikrų Ukrainos įstatymų dėl informacijos apsaugos ir valstybės informacinių išteklių kibernetinės gynybos, ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros objektų pakeitimų kopija;

3) 2025 m. kovo 28 d. Ministrų kabineto nutarimo Nr. 447 dėl tam tikrų Ukrainos ministrų kabineto nutarimų pakeitimų, susijusių su valstybės informaciniais ištekliais ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros kibernetiniu saugumu, kopija;

4) 2025 m. gegužės 28 d. Ukrainos skaitmeninės transformacijos ministerijos, Ukrainos valstybinės specialiųjų ryšių ir informacijos apsaugos tarnybos ir Nacionalinės elektroninių ryšių, radijo dažnių spektro ir pašto paslaugų teikimo valstybinio reguliavimo komisijos ketinimų protokolo kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 14.2 etapo elementus.

14 skyriaus („Skaitmeninė transformacija“) 1 reformos tikslas – stiprinti kibernetinį saugumą skaitmeninės transformacijos procese. Šiuo tikslu Ukrainos parlamentas priėmė 2025 m. kovo 27 d. Ukrainos įstatymą Nr. 4336-IX dėl tam tikrų Ukrainos įstatymų dėl informacijos apsaugos ir valstybės informacinių išteklių kibernetinės gynybos, ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros objektų pakeitimų. Šis įstatymas įsigaliojo 2025 m. balandžio 18 d.

Įstatymu nustatomos kibernetinio saugumo priemonės, grindžiamos 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva), principais. Šiuo įstatymu turėtų būti padidintas bendras nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos pajėgumas reaguoti į kibernetines grėsmes ir jas mažinti.

Juo sukuriama atspari ir nuosekli nacionalinė sistema, kuria siekiama užkirsti kelią kibernetinei agresijai vykstant Rusijos invazijai į Ukrainą, ją nustatyti ir su ja kovoti. Šiuo tikslu šiuo įstatymu sukuriama nacionalinė keitimosi informacija apie kibernetinius incidentus, kibernetinius išpuolius ir kibernetines grėsmes sistema. Įstatyme numatyta nustatyti pagrindinius suinteresuotuosius subjektus, pavyzdžiui, ypatingos svarbos infrastruktūros objektus ir valstybės informacijos išteklius valdančias įstaigas, ir apibrėžti jų prievoles.

Jame taip pat apibrėžtos reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnybų ir kompetentingų institucijų pareigos, susijusios su atitinkamos informacijos rinkimu, apsauga ir atskleidimu. Be to, šiuo įstatymu sukuriama nacionalinė reagavimo į kibernetinio saugumo incidentus sistema, nustatant aiškius vaidmenis ir atsakomybės sritis nacionaliniu, sektorių, regioniniu ir funkciniu lygmenimis, taip pat procedūras, kuriomis užtikrinamas veiksmingas šių subjektų veiklos koordinavimas.

Šiuo įstatymu siekiama sustiprinti valstybės informacinių išteklių ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros apsaugą nuo kibernetinių išpuolių. Juo įpareigojama įdiegti pažeidžiamų vietų aptikimo sistemą, skirtą specialiai informacinėms ir ryšių sistemoms, kurias naudojant valdomi valstybės informaciniai ištekliai arba aptarnaujami ypatingos svarbos infrastruktūros objektai. Šiomis priemonėmis siekiama remti aktyvų grėsmių nustatymą ir šalinimą visuose svarbiausiuose technologiniuose objektuose.

Įstatymu nustatoma kibernetinio saugumo ir informacijos apsaugos reguliavimo tvarkos reforma. Reguliavimo sistema apima kibernetinės erdvės ir informacijos apsaugos reikalavimus bei informacinių ir ryšių sistemų, kuriose tvarkoma valstybės informacija arba ribotos prieigos duomenys, saugumo priemonių įgyvendinimo procedūras. Be to, šiuo įstatymu nustatomi bendrieji reikalavimai dėl kibernetinio saugumo funkcijas vykdančių darbuotojų, visų pirma tų, kurie tvarko neskelbtiną ar ypatingos svarbos informaciją, profesinės kvalifikacijos ir asmens duomenų patikrinimo.

Juo taip pat įpareigojama įgyvendinti struktūrizuotas mokymo programas, reguliariai organizuoti pratybas ir tikslinius kibernetinio saugumo specialistų informacinius susirinkimus. Ši gebėjimų stiprinimo veikla apima asmenis, kuriems pavedama apsaugoti ypatingos svarbos infrastruktūros objektus, ir asmenis, atliekančius vyresniųjų vadovų funkcijas valstybės administracijoje, taip užtikrinant aukštą parengties ir atsparumo lygį.

14 skyriaus („Skaitmeninė transformacija“) 1 reformos aprašyme taip pat minimas teisės aktų, kuriais sudaromos sąlygos įgyvendinti ES 5G saugumo priemonių rinkinį, priėmimas. Šiuo tikslu 2025 m. gegužės 28 d. buvo priimtas kompetentingų institucijų ketinimų protokolas. Šiuo protokolu nustatomos struktūrinės veiksmų gairės, kuriomis siekiama inicijuoti Europos Komisijos 5G kibernetinio saugumo rekomendacijų įgyvendinimą nustatant ir vertinant esamą ir kylančią riziką, suderinant nacionalinės teisės aktus su ES reikalavimais ir konsultuojantis su Europos Komisija, Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA) ir valstybėmis narėmis.

Juo įpareigojama priimti būtinus teisės aktų pakeitimus, nurodyti didelės rizikos tiekėjus, kuriems taikomi atitinkami naudojimo apribojimai, ir parengti išsamias gaires elektroninių ryšių operatoriams.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

14.3 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Viešųjų paslaugų skaitmenizacijos veiksmų plano iki 2026 m. priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Viešųjų paslaugų skaitmenizacija

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 14.3 veiksmo reikalavimas yra:

„Ukrainos ministrų kabineto potvarkio dėl viešųjų paslaugų skaitmenizacijos veiksmų plano iki 2026 m. patvirtinimo priėmimas. Veiksmų plane daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— atsigavimas;

— švietimas;

— sveikatos priežiūra;

— veteranams skirtos paslaugos;

— karininkai;

— muitinė;

— e. socialinė sritis.“

14.3 veiksmas yra pirmas iš dviejų veiksmų įgyvendinant 14 skyriaus („Skaitmeninė transformacija“) 2 reformą. Po jo bus įgyvendinamas 14.4 veiksmas dėl teisės akto, kuriuo remiamos elektroninės atpažinties schemos, suderintos su eIDAS reglamentu, įsigaliojimo (turi būti įgyvendintas iki 2026 m. II ketv.).

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. kovo 21 d. Ministrų kabineto potvarkio Nr. 263-p dėl veiksmų plano dėl perėjimo prie elektroninių viešųjų paslaugų teikimo iki 2026 m. patvirtinimo kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 14.3 etapo elementus.

14 skyriaus („Skaitmeninė transformacija“) 2 reformos tikslas – skaitmenizuojant viešąsias paslaugas supaprastinti valstybės ir piliečių sąveiką. Šiuo tikslu Ministrų kabinetas 2025 m. kovo 21 d. Potvarkiu Nr. 263-p patvirtino veiksmų planą, kuriame daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: atsigavimui, švietimui, sveikatos priežiūrai, veteranams skirtoms paslaugoms, karininkams, muitinei ir e. socialinei sričiai. Veiksmų plane numatyta iki 2026 m. pereiti prie elektroninio tam tikrų viešųjų paslaugų teikimo šiose pagrindinėse srityse.

Kalbant apie atsigavimą, veiksmų planu siekiama suteikti galimybę susipažinti su informacija apie žalą asmenų neturtinėms teisėms ir taip padidinti efektyvumą. Kalbant apie švietimo sritį, plane numatytas elektroninis pažymėjimų išdavimas, taip užtikrinant saugų ir prieinamą mokymosi rezultatų pripažinimą. Sveikatos priežiūros srityje planu siekiama paspartinti skaitmenizaciją užtikrinant gerąją vaistų gamybos praktiką ir sudarant sąlygas elektroniniu būdu išduoti vaistų gamybos ir pardavimo licencijas.

Veiksmų plane taip pat daug dėmesio skiriama veteranams teikiamų paslaugų gerinimui palengvinant veterano statuso ir neįgalumo pensijų suteikimo procesų tvarkymą elektroniniu būdu. Kalbant apie karininkus, plane numatytas skaitmeninis išmokų, tokių kaip būsto išmokos ir pensijos, valdymas.

Be to, planu siekiama supaprastinti muitinės procedūras elektroniniu būdu teikiant ir tvarkant licencijas ir leidimus.

Galiausiai, kalbant apie socialinę sritį, plane pabrėžiamas skaitmeninis esminių paslaugų teikimas, pavyzdžiui, teisių į būstą registravimas internetu ir teisių į būstą valdymas.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

15.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto dėl valstybinės klimato politikos įsigaliojimas

Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Klimato politika

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 15.2 veiksmo reikalavimas yra:

„Ukrainos įstatymo dėl pagrindinių valstybės klimato politikos principų įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— valstybinės klimato politikos tikslai ir pagrindiniai principai;

— klimato kaitos srities valdymo organai;

— strateginis planavimas klimato kaitos srityje;

— mechanizmai ir priemonės klimato srities tikslams pasiekti;

— nacionalinė klimato kaitos politikos ir priemonių įgyvendinimo stebėjimo ir prognozavimo sistema;

— mokslo ir ekspertų taryba klimato kaitos ir ozono sluoksnio išsaugojimo klausimais;

— nacionalinė dėl žmogaus veiklos išmetamų teršalų apskaitos pagal šaltinius ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbavimo absorbentais sistema;

— tarptautinis bendradarbiavimas klimato kaitos srityje.“

15.2 veiksmas yra pirmas ir trijų veiksmų įgyvendinant 15 skyriaus („Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“) 2 reformą. Po jo bus įgyvendinamas 15.4 veiksmas dėl antrojo Ukrainos nacionaliniu lygmeniu nustatyto įpareigojančio veiksmo pagal Paryžiaus susitarimą priėmimo (turi būti įgyvendintas iki 2025 m. III ketv.) ir 15.3 veiksmas dėl Nutarimo dėl Mokslo ir ekspertų tarybos klimato kaitos ir ozono sluoksnio išsaugojimo klausimais priėmimo (turi būti įgyvendintas iki 2025 m. IV ketv.).

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2024 m. spalio 30 d. Ukrainos įstatymo Nr. 3991-IX dėl pagrindinių valstybės klimato politikos principų kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 15.2 etapo elementus.

15 skyriaus („Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“) 2 reformos tikslas – sukurti klimato valdymo struktūrą ir tinkamą valstybės politikos klimato kaitos srityje plėtojimo ir įgyvendinimo Ukrainoje mechanizmą. Šiuo tikslu įstatyme Nr. 3991-IX aprašytoje Ukrainos valstybinėje klimato politikoje apibrėžiami pagrindiniai klimato valdymo mechanizmai ir tikslai.

Ukrainos valstybine klimato politika siekiama iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui, nustatant tarpinį tikslą iki 2030 m. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 65 proc., palyginti su 1990 m. lygiu. Vidutinio laikotarpio užmojai apima dėl žmogaus veiklos išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą, atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo didinimą, bendro energijos suvartojimo intensyvumo mažinimą ir mažo anglies dioksido pėdsako technologijų plėtrą. Ilgalaikiais tikslais pagal Paryžiaus susitarimą siekiama užtikrinti, kad vidutinės globalios oro temperatūros kilimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, ir stengtis, kad vidutinė temperatūra nepadidėtų daugiau kaip 1,5 °C. Pagrindiniais Ukrainos valstybinės klimato politikos principais pabrėžiama lyčių lygybė, diferencijuota atsakomybė ir poveikio klimatui neutralumas. Papildomi pagrindiniai principai, be kita ko, yra energijos vartojimo efektyvumo prioritetų nustatymas ir principo „teršėjas moka“ įgyvendinimas.

Pagrindiniai valstybinės klimato politikos valdymo organai yra Ukrainos parlamentas, Ministrų kabinetas ir specialūs centriniai vykdomieji organai, tokie kaip mokslo ir ekspertų taryba. Parlamentas atsako už pagrindinių valstybinės klimato politikos principų nustatymą ir parlamentinę jos įgyvendinimo priežiūrą. Be kita ko, Ministrų kabinetui teikiamos metinės pažangos ataskaitos.

Šia politika nustatoma nacionalinė sistema, pagal kurią centrinės vykdomosios institucijos Ministrų kabinetui kasmet teikia klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos priemonių įgyvendinimo ir rezultatų ataskaitas, užtikrindamos suderinamumą su nacionaliniais ir tarptautiniais įsipareigojimais.

Mokslo ir ekspertų taryba vertina šios politikos veiksmingumą ir atitiktį, teikdama prognozes, o stebėsenos rezultatai įtraukiami į vyriausybės ataskaitas ir prireikus naudojami politikai koreguoti.

Ministrų kabinetui pavesta nustatyti tarpsektorinės valstybinės klimato politikos prioritetus ir ją vykdyti, koordinuoti už konkrečias sritis atsakingų ministerijų pastangas ir priimti teisės aktus, kuriais remiama ši politika, pavyzdžiui, teisės aktą dėl Ukrainos įpareigojančių veiksmų pagal Paryžiaus susitarimą.

Centriniams vykdomiesiems organams pavesta rengti ir įgyvendinti valstybės politiką konkrečiose valstybinės klimato politikos srityse. Ministrų kabinetas turi kas penkerius metus atnaujinti ilgalaikę Ukrainos mažo anglies dioksido pėdsako plėtros strategiją, kad būtų užtikrinamas dinamiškas ir adaptyvus požiūris į klimato kaitą.

Mechanizmai klimato srities tikslams pasiekti, be kita ko, yra fiskalinės priemonės, skirtos išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti, tokios kaip mokesčiai, subsidijos ir paskatos diegti mažo anglies dioksido kiekio technologijas. Be to, siekiant padėti įmonėms sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, sukurti specialūs paramos mechanizmai, apimantys finansinę ar techninę pagalbą, kuriais skatinamas perėjimas prie tvaresnės veiklos.

Mokslo ir ekspertų taryba vertina valstybės politiką atsižvelgdama į valstybinės klimato politikos tikslus ir principus. Ji taip pat vertina fiskalinių priemonių, skirtų klimato kaitai švelninti, veiksmingumą.

Ukrainos valstybinė klimato srities politika dar labiau sustiprina jau esamą nacionalinę išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio apskaitos sistemą, kuri teisiniu požiūriu yra procesas, kuriam vadovauja centrinė aplinkos apsaugos vykdomoji institucija, užtikrinanti skaidrumą, tikslumą ir tarptautinių standartų laikymąsi.

Taikant šią politiką įpareigojama teikti metines nacionalines išmesto ir pašalinto ŠESD kiekio ataskaitas, kurias rengia ir skelbia ši arba įgaliotoji institucija, o duomenis teikia valdžios institucijos ir įmonės.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

15.5 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų plano priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 3 reforma. Anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmai

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 15.5 veiksmo reikalavimas yra:

„Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų plano patvirtinimo priėmimas. Priėmus veiksmų planą bus užtikrinta, kad būtų apibrėžti:

— TLPS įgyvendinimo etapai;

— etapų tvarkaraščiai;

— būtina infrastruktūra;

— organizacinės priemonės.“

15.5 veiksmas yra pirmas iš dviejų veiksmų įgyvendinant 15 skyriaus („Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“) 3 reformą. Po jo bus įgyvendinamas 15.6 etapas dėl privalomos stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistemos atnaujinimo (turi būti įgyvendintas iki 2025 m. II ketv.).

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. vasario 21 d. Ministrų kabineto dekreto Nr. 146-r dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų plano patvirtinimo kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 15.5 etapo elementus.

15 skyriaus („Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“) 3 reformos tikslas – skatinti anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmų kūrimą. Šiuo tikslu nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų planas yra vienas iš veiksmų siekiant Ukrainoje įgyvendinti anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmus.

Ukrainos nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų plane išdėstyti du pagrindiniai įgyvendinimo etapai, kurių kiekvienas apima konkrečias užduotis, terminus, atsakomybės sritis ir atnaujinamą informaciją apie pažangą. Parengiamajame etape daugiausia dėmesio skiriama konsultacijoms su suinteresuotaisiais subjektais ir būtinų teisės aktų rengimui ir priėmimui, kartu gerinant techninę infrastruktūrą, visų pirma stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistemą, kuri yra viena esminių apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) išankstinių sąlygų.

Šiame etape rengiami pradiniai teisės aktų pasiūlymai dėl ATLPS suderinimo su ES reikalavimais, kartu atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus, taip pat rengiamas terminų žodynėlis, paskiriama už stebėseną atsakinga institucija ir nustatoma įgyvendinančioji institucija.

2025–2028 m. bus parengtas ATLPS įstatymo projektas, o 2025–2027 m. bus iš dalies pakeistos stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo taisyklės. Metodiniai dokumentai, kuriuose bus apibrėžta ATLPS sistema, bus parengti 2026–2028 m. Veikimo etapas – tai visapusiškas sistemos veikimas, prasidėsiantis ne anksčiau kaip po trejų metų nuo karo padėties Ukrainoje nutraukimo arba panaikinimo.

Veiksmų plane pabrėžiama esminės infrastruktūros plėtra, siekiant užtikrinti atitiktį ES reikalavimams. Tai, be kita ko, yra stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistemos veikimo užtikrinimas per dvejus metus nuo karo padėties nutraukimo arba panaikinimo, o tai reiškia, kad reikės surinkti patikrintus duomenis apie visų įrenginių, kuriems taikoma ši sistema, išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.

Be to, 2025–2026 m. bus sukurtas bendras registras, susijęs su stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistema. Siekiant remti šias pastangas, 2026 m. bus pradėtos mokymo programos. Šiais infrastruktūros patobulinimais siekiama sudaryti palankesnes sąlygas pirmajam ATLPS veikimo etapui Ukrainoje iki 2028 m., nes jie atitinka platesnius sistemingo ir efektyvaus išmetamo teršalų kiekio valdymo tikslus.

Veiksmų plane numatytos kelios organizacinės priemonės, skirtos jo įgyvendinimui remti. Šiomis priemonėmis daugiausia dėmesio skiriama įtraukios ir skaidrios suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo platformos skatinimui, taip užtikrinant, kad įvairiais požiūriais ir ekspertinėmis žiniomis būtų prisidedama prie sistemos plėtojimo. Be to, veiksmų plane pabrėžiamas nuolatinis bendradarbiavimas su ES, visų pirma vykstant Ukrainos stojimo į ES procesui, siekiant suderinti pastangas su ES standartais ir praktika.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai